

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

Ad historiam EU

Diskusia o historických míľnikoch Európskej únie

Senica – Záhorie, 14-16. jún 2019

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ **DÔVODY VZNIKU EU**

Po 2. svetovej vojne vznikla potreba tzv. “európskej integrácie“ s cieľom :

- zabezpečiť mier a bezpečnosť proti nebezpečenstvu, ktor predstavovalo povojnový “východný blok” a Sovietsky zväz
- vytvoriť spoločný hospodársky priestor eliminujúci dôvody, ktoré viedli k svetovej hospodárskej kríze v medzivojnovom období (napr. vysoké clá)
- umožniť voľný pohyb osôb
- vytvoriť priestor pre slobodné podnikanie spojený so spoločným trhom, ktorý mal zabezpečiť dlhodobý hospodársky rast a sociálnu stabilitu

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ **POSTUPNÉ FORMOVANIE**

- r.1951 - Parížska zmluva
 - ✓ Európske spoločenstvo uhlia a ocele (ESUO)
(Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Belgicko, Holandsko, Luxemburgsko)
- r.1958 – Rímske zmluvy
 - ✓ Európske hospodárske spoločenstvo (EHS) – vytvorenie spoločného trhu
 - ✓ Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (Euratom) – spolupráca pri mierovom využití atómovej energie
- r.1967 – Európske spoločenstvá
 - ✓ Zmluva o spojení ESUO, EHS a Euratom
- r.1979 – Európsky menový systém (EMS)

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ **POSTUPNÉ FORMOVANIE**

- r.1987 – Jednotný európsky akt (JEA)
 - ✓ Úprava Rímskych zmlúv
 - ✓ Cieľ : dokončenie jednotného vnútorného trhu do r.1992
- Rozšírenie Európskeho spoločenstva o 6 krajín :
 - ✓ 1973 – Spojené kráľovstvo, Dánsko, Írsko
 - ✓ 1981 – Grécko
 - ✓ 1986 – Španielsko, Portugalsko
 - ✓ 1990 – Nemecká demokratická republika (NDR)
- r.1985 – Schengenská dohoda (5 signatárov) – ochrana hraníc

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ **POSTUPNÉ FORMOVANIE**

- r.1992 – Maastrichtská zmluva – má 3.piliere :
 1. spoločné poľnohospodárske, obchodné, regionálne a sociálne aktivity
 2. spoločná zahraničná a bezpečnostná politika
 3. justícia a vnútorná bezpečnosť
- r.1997 – Amsterdamská zmluva
 - ✓ rozšírenie spolupráce v oblasti 3.piliera Maastrichtskej zmluvy (imigračná politika, ochrana menšín)
 - ✓ definovanie základných práv občanov EÚ
 - ✓ definovanie základných princípov spoločnej zahraničnej politiky

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ **POSTUPNÉ FORMOVANIE**

- r.2001 – Zmluva z Nice
 - ✓ príprava na rozšírenie EÚ o krajiny strednej a východnej Európy
- r.2007
 - ✓ Pakt stability a rastu
 - ✓ Reforma rozpočtu EÚ
- r.2009 – Lisabonská zmluva (ústava EÚ)

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ EURÓPSKE INŠTITÚCIE

- Rada EÚ
 - ✓ Rozhodujúca inštitúcia a zároveň najvplyvnejší orgán EÚ
 - ✓ Významné právomoci má v oblasti 2. a 3.pilier. V oblasti 1.pilier môže rozhodovať len na základe návrhu Európskej komisie (EK)
 - ✓ Skladá sa z ministrov vlád jednotlivých štátov, ktorí sa schádzajú podľa potreby
 - ✓ Väčšina rozhodnutí sa prijíma na základe kvalifikovanej väčšiny, tzn. hlasy členských štátov majú rôznu váhu podľa počtu obyvateľov
 - ✓ Predsedníctvo v Rade je rotujúce

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ EURÓPSKE INŠTITÚCIE

- Európska komisia (EK)
 - ✓ Sleduje záujmy EÚ ako celku (nie záujmy individuálnych krajín)
 - ✓ Významné právomoci má v oblasti 1.piliera (má právo iniciovať zákony)
 - ✓ Vypracúva návrh rozpočtu a kontroluje jeho plnenie
 - ✓ Má významné právomoci pri prijímaní nových členov do Únie
 - ✓ Každá členská krajina má jedného komisára
 - ✓ Komisia rozhoduje na základe väčšiny hlasov

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ EURÓPSKE INŠTITÚCIE

- Európsky Parlament (EP)
 - ✓ Kontrolný a poradný orgán EÚ
 - ✓ Schvaľuje zloženie EK
 - ✓ Podieľa sa na tvorbe zákonov a rozpočtu EÚ
 - ✓ Má 751 poslencov, volených na 5 rokov
 - ✓ Nesedia v Parlamente podľa národnosti ale podľa politických klubov
 - ✓ Uznáva sa prostou väčšinou

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ EURÓPSKE INŠTITÚCIE

- Európska rada (ER)
 - ✓ Najvyšší politický orgán EÚ
 - ✓ Zasadá 2x ročne
 - ✓ Skladá sa z prezidentov a predsedov vlád členských štátov + predseda ER + predseda EK
 - ✓ Rozhoduje o najzávažnejších politických a ekonomických otázkach a vymedzuje smery, ktorými sa má Únia uberať

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

➤ **EURÓPSKE INŠTITÚCIE**

- Súdny dvor
- Európska investičná banka
- Európsky investičný fond
- Európsky ombudsman
- Európska centrálna banka

Stretnutie rovných občanov - Každý názor a hlas je dôležitý

*Meeting of equal citizens
Every opinion and every vote counts*

Ďakujeme za diskusiu